

19. 12. 2022

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

„Čím více sdílíme s druhými, tím více máme“ aneb internet ve 21. století

Je jisté, že stálé rozšiřování množství streamovacích služeb a jejich nabídky a současné posilování využití moderních technologií k boji s pirátskými kopiemi na internetu a jejich odstraňování vedlo do značné míry k omezení nelegálního šíření multimediálního obsahu. Existují však nejrůznější servery, zejména provozované ze zemí, v nichž je ochrana autorských práv slabší nebo méně efektivní, jež stahování nebo sledování filmů a seriálů bez příslušných licenčních oprávnění umožňují. I přes mnohé filtry a ochranné mechanismy, které zavedly různé platformy, jež mají sloužit pouze k legálnímu šíření audio a videosouborů, se nedaří nelegální obsah zcela odstranit.

V tomto článku se budu věnovat některým aspektům takového šíření, stahování, sledování, poslouchání i čtení.

V samotném úvodu článku je třeba si připomenout, že samotná konzumace nelegálně šířeného obsahu není nelegální za žádných okolností, samotné sledování nebo poslech tedy zakázány nijak nejsou. Ne stejně je tomu v případě sdílení a stahování.

Upload & download

Zpřístupnění díla veřejnosti např. prostřednictvím internetových platform umožňujícím sdílení souborů je užitím díla ve smyslu § 12 autorského zákona a je třeba, aby osoba, která tak činí, disponovala příslušným opatřením. Pokud toto oprávnění šířitel nemá (ani se na jeho takové sdílení nevztahuje některá ze zákonných výjimek), porušuje v každém případě autorská práva tvůrců takového díla. Toto jednání však může mít i trestněprávní význam a šířitel se může dopustit např. trestného činu porušení autorského práva, práv souvisejících s právem autorským a práv k databázi podle ustanovení § 270 trestního zákoníku.

Stejně jako sdílení i stahování nelegálně šířených děl je v rozporu se zákonem. Přestože autorský zákon zná tzv. volné užití, tj. z pojmu užití díla ve smyslu autorského zákona výslovně vylučuje užití pro osobní potřebu fyzické osoby, jehož účelem není dosažení přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu, v souladu s judikaturou Soudního dvora Evropské unie lze volně užívat jen dílo zpřístupněné legální cestou. Na volné užití se totiž vztahuje třístupňový test, jehož všechny podmínky musejí být splněny: (1) musí jít o zvláštní případ stanovený v zákoně (tuto podmínku lze považovat za splněnou v § 30 autorského zákona), (2) nejde o užití díla v rozporu s běžným způsobem užití (zde záleží vždy na individuální situaci, ve většině případů bude však i tato podmínka splněna) a oprávněné zájmy autora nejsou nepřiměřeně dotčeny (právě tuto podmínku nelze považovat za splněnou; v případech, kdy je totiž šířen obsah zhotovením kopie prostřednictvím kopírek, skenerů, kompaktních disků apod., plyne autorovi díla nepřímá odměna na základě § 25 autorského zákona, při šíření pouze prostřednictvím internetu však k odvedení žádné takové platby nedochází)[1].

Links

Dalším problematickým případem je nahrání chráněného obsahu na server a umožnění jeho přehrání přímo na webové stránce. Je zřejmé, že ten, kdo takový obsah sám na server nahraje a zpřístupní jej,

porušuje práva duševního vlastnictví se k němu vztahující, obdobně jako tomu je v případě zpřístupnění díla ke stažení, jak jsme o něm mluvili výše.

Zvláštním případem jsou situace, kdy je na webové stránce zveřejněn pouze odkaz na obsah, který je ale umístěn na jiné webové stránce. Osoba, která pouze sdílí odkaz na jinou stránku, chráněný obsah na web nenahrála ani jej sama nemá v žádné podobě nikde uložen. Tuto problematiku již v minulosti opakovaně řešil Soudní dvůr Evropské unie, který se zabýval výkladem směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/29/ES ze dne 22. května 2001 o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti, zejména pojmů „sdělování“ a „nová veřejnost“, a to právě v souvislosti s šířením nelegálního obsahu. Sdělováním se podle SDEU rozumí zpřístupnění veřejnosti tak, aby veřejnost měla k dílu přístup bez ohledu na to, zda možnosti k dílu přistupovat využije[2]. Pojem nové veřejnosti je zde důležitý. Nelegální odkaz totiž již byl veřejnosti zpřístupněn, avšak jeho sdílením se rozšíří mezi další osoby, o sdělování teda samo o sobě nejde (zda má taková osoba obsah sama k dispozici, není relevantní). Naopak o sdělování díla veřejnosti půjde, pokud je odkaz sdílen s vědomím, že obsah, na nějž je odkazováno, není zveřejněn legálně a je tak činěno za účelem zisku[3].

Co do typů odkazu můžeme rozlišovat v zásadě prostý hypertextový odkaz (*hyperlink*), kterým se odkazuje na domovskou stránku webu (např. na své webové stránce napíšu, že určitý film je dostupný na stránce <https://www.filmyzdarma.cz/>). Takovýto druh odkazu do práv k dílu nijak nezasahuje, jelikož obsah není zpřístupněn přímo, ale jeho vyhledání vyžaduje určité úsilí, nejde tedy o sdělování veřejnosti.

Dalším typem odkazu je tzv. *deep link*, který obsahuje přímý odkaz na stránku, kde se obsah nachází (jako příklad si uveďme třeba stránku <https://www.filmyzdarma.cz/online/velky-gatsby/>). Podle Soudního dvora Evropské unie v tomto případě již o sdělování veřejnosti jde, neboť poskytuje přímou cestu k chráněnému obsahu. Přesto sdílení hypertextového odkazu (*deep linku*) nebude porušovat práva k dílu, jelikož obsah není sdělován další, nové, veřejnosti. Odkaz je sdílen prostřednictvím stejné technologie a nijak nerozšiřuje okruh konzumentů o nové (obsah byl zveřejněn na internetu zpřístupněn všem jeho uživatelům).

Posledním významným odkazem jsou vložená webová zobrazení (tzv. *embedded link*). Tento druh odkazu umožňuje zobrazení obsahu uloženého na jiné webové stránce přímo na webové stránce, na níž je odkaz umístěn (typicky je na stránce vložen odkaz na video umístěné na jiné stránce, video lze však přímo na této stránce spustit, pročez k přehrávání vůbec není třeba opustit původní stránku a navštívit tu, na níž je video uloženo). I pro tento případ platí závěr uvedený výše, totiž že skutečně jde o sdělování veřejnosti, avšak nikoli nové.

Jak již bylo naznačeno výše, řečené neplatí v případech, kdy si je šířitel vědom nelegálnosti zveřejnění obsahu, na nějž odkazuje, a přitom odkazy zveřejňuje s vidinou zisku. Tyto závěry budou mít samozřejmě přesahy i do trestněprávní roviny, jelikož právě od nich se odvíjí trestané „porušení autorského práva“.

VOD

Konečně vyvstává otázka, zda uživatelé internetu přehráváním těchto videí náhodou také nezasahují do práv duševního vlastnictví tvůrců. Přestože samotné konzumování obsahu nijak práva autorů nezkracuje, při zobrazování nebo přehrávání multimediálního obsahu se vytvářejí dočasné rozmnoženiny v mezipaměti počítače. Tyto kopie sice nejsou sdělováním veřejnost, avšak vytváření i dočasných kopií je podle autorského zákona užitím díla a je k němu vyžadováno příslušné oprávnění. Je otázkou, zda se na tyto případy vztahuje tzv. licence pro dočasné rozmnoženiny upravená v § 38a autorského zákona, pod níž spadají dočasné úkony rozmnožování děl, které jsou pomíjivé nebo

podružné, tvoří nedílnou a nezbytnou součást technologického procesu, nemají žádný samostatný hospodářský význam a jejich jediným účelem je umožnit přenos díla počítačovou nebo obdobnou sítí mezi třetími stranami uskutečněný zprostředkovatelem nebo oprávněné užití díla. Zatímco v prvním případě jde o pouhý přenos díla z počítače do jiného počítače (např. prostřednictvím poskytovatelů cloudových služeb), druhým případem je oprávněné užití díla (jediným oprávněným užitím díla by mohlo být pouze tzv. volné užití podle ustanovení § 30 autorského zákona, přičemž se lze s ohledem na uvedené výše u stahování děl domnívat, že i v tomto případě by byla takovým jednáním nepřiměřeně dotčena práva autora).

Resume

I přes třicetiletou zkušenost veřejnosti s internetem se stále nepodařilo jednoznačně vyřešit všechny aspekty práv duševního vlastnictví. Bude jistě zajímavé sledovat další vývoj na půdě parlamentů i soudních síní.

JUDr. Klára Doležalová,
advokát

Tomáš Pipek

Moreno Vlk & Asociados

ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘE / ABOGADOS / ATTORNEYS AT LAW
PRAHA - MADRID - BRATISLAVA

MORENO VLK & ASOCIADOS
advokátní kancelář

Sokolovská 32/22
186 00 Praha 8

Tel.: +420 224 818 736

Fax: +420 224 818 736

e-mail: paha@moreno-vlk.eu

Zdroje:

[1] rozsudek Soudního dvora Evropské unie ze dne 10. dubna 2014, C-435/12

[2] rozsudek Soudního dvora Evropské unie ze dne 13. února 2014, C-466/12

[3] rozsudek Soudního dvora Evropské unie ze dne 8. září 2016, C-160/15

Poznámka:

autor citátu v názvu: Leonard Nimoy

Další články:

- [Zápis ochranné známky bez komplikací. Klíčem k úspěchu je kvalitní předběžná rešerše](#)
- [Zneužití práva na přístup podle GDPR](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [Právní povaha sítě elektronických komunikací - režim náhrady škody](#)
- [Náhrada ušlého nájemného při předčasném ukončení nájemní smlouvy na nebytové prostory](#)
- [Jak fungují plánovací smlouvy v reálných situacích \(2. díl\)](#)
- [Nejvyšší soud a forma smlouvy o smlouvě budoucí: krok zpět v ochraně právní jistoty?](#)
- [„Za každou kauzou je živý příběh“](#)
- [Přehnaná, nebo důvodná prevence? Zajištění a utvrzení závazků v praxi](#)
- [Spoluvlastnictví a správa společné věci](#)
- [Doručování soudních písemností ze zahraničí do ČR](#)